

[Hans Kjør.]

gene må dog antages omsat direkte i et øget forbrug med ekspansiv påvirkning af helhedsøkonomien som resultat.

Nu har såvel økonomi- og budgetministeren som finansministeren ved adskillige lejligheder forsikret, at gennemførelsen af særtolden slet ikke havde provenumæssig begrundelse. Troværdigheden af disse forsikringer må nu engang vurderes ud fra den kendsgerning, at provenuet i finanslovforslaget på 1.000 mill. kr. går lige lukt i udgiftsforhøjelser og heraf en ikke uvæsentlig del til dækning af de udgifter, der følger af den dyrtidsportion, som særtolden udløser. Det er en udgiftsstigning, som kunne have været undgået, hvis ikke særtolden var gennemført. Resten og mere til går så til dækning af nye omfattende udgiftslove, hvor regeringen ikke alene stryger de besparelser på de lovbundne udgifter, som den tidligere regering gennemførte, men også foreslår nye store udgiftsforøgelser. Disse udgiftsforøgelser har ingen anden begrundelse end nogle letsindige løfter fra valgkampen.

Vi taler så meget om nødvendigheden af at prioritere udgifterne, fordi vi nu engang ikke magter at løse alle opgaver på én gang. Det er sagt ofte før, men skal gentages, at det er nødvendigt i denne proces også at inddrage de lovbundne udgifter, da ellers risikoen er åbenbar for, at omkostninger, der måske kunne være nok så velbegrundede ved gennemførelsen, bremser for andre behov, som på grund af den senere udvikling kan være mere velbegrundede. Det er en vanskelig proces, som kræver politisk mod og modenhed. Den tidligere regering udviste begge dele. Den nuværende regering har end ikke mod til at bibeholde resultaterne og har da heller ikke fremsat alternative forslag.

I stedet har regeringen været så stolt af sin dristighed — den dristighed, som jeg opfatter som dumdristighed — til at bryde internationale aftaler med særtolden. Det er vist efterhånden regeringen bekendt, at vi anser den for et fejlgreb, også i forhold til

det, som regeringen angiver som dens begrundelse. Jeg skal gentage, at den virkning, der opnås i 1972 ved lagerreduktioner og udsatte investeringer, er af sminket art, fordi man selvsagt derefter får returvirkningerne, bare på et højere omkostningsniveau. At de importkonkurrerende erhverv vil føle sig fristet til udvidelse af produktion og investeringer, når den skærpede konkurrence-situation ventes efter udløbet, har ikke sandsynligheden for sig. Men den rene hjemmemarkedsindustri vil måske nyde det korte søde liv, for virkningen bliver jo en total forringelse af konkurrenceevnen på grund af de generelle omkostningsvirkninger.

At erhvervslivet ikke var uden optimisme, viser ikke alene den omtalte analyse af beskæftigelsessituationen, men også det, at investeringerne i erhvervsbyggeriet var stigende. Således igangsattes 513.000 m² inden for værksteds- og industrisektoren i tredje kvartal i år mod 389.000 m² sidste år i samme kvartal. Det var vel meningen, indtil særtolden kom, at der også skulle investeres i maskiner til anbringelse i dette nybyggeri. Nu er optimismen afløst af mismod.

Af de hidtil kendte udgiftsforslag forekommer boligministerens indsats at være den mest ødelæggende for den langsigtede økonomiske sanering. Nok er virkningerne i det forestående finansår begrænsede, men det er jo lykkedes at få klarlagt, at stigningskurven er nok så stejl, så vi på et tiår når et milliardtal i årlige merudgifter. Som begrundelse angiver regeringen, at det er en nødvendighed over for den herskende byggekriser. Ja men hvad er det nu for en byggekriser? Det gale er vel, at de sociale byggeselskaber har glemt at bygge netop socialt. Af private bygherrer blev der i hvert fald i juli kvartal påbegyndt 8.925 lejligheder og parcelhuse, hvilket er 1.994 flere end i samme kvartal sidste år. Vi mener, det var at foretrække, at det sociale byggeri gik ind i konkurrencen fremfor at søge en ny sovepude i form af højere statstilskud.

Alt i alt rejser der sig uundgåeligt det